

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Theologiæ Mysticæ, Seu Facilem & practicum modum
Exercitia Spiritualia S.P. Ignatii Loyolæ per octiduum faciendi - item
triduanam recollectionem fructosè instituendi complectens, Et
Sacerdotibus Præcipuè, aut de Sacerdotali Statu suscipiendo
deliberantibus accomodata, Una cum ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

Tertia Dies.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48834)

...iorare. Nam occasione accepta & ortâ invenies, quod
 ...ampius. Colloquium.
 Vide etiam Masenium fol. 429. de Filio Prodigio. Item
 ...solitudinem med. 3. pro 2. die.

Conclusiones.

I. Ergo age pœnitentiam, appropinquavit enim regnum
 ...; pœnitentiam autem, ut S. Augustinus 5. 7. de
 ... ait, certam non facit, nisi odium peccati & amor
 ... quando sic pœnitentes, ut tibi amarum sapiat in animo,
 ... ante dulce fuit in vita.

II. Ergo quàm magna deliquimus, tam granditer de-
 ...; ut hortatur S. Cyprianus Ser. de lapsis: & ut S. Au-
 ...: quantos impetus habebas ad mundum, tales ha-
 ... ad artificem mundi.

III. Ergo tene breve & consummatum verbum: Dimit-
 ...; & invenies omnia, relinque cupidinem, & repe-
 ... requiem. Th. Kemp. l. 3. c. 32. Quânto celerius hoc a-
 ...; tantò melius habebis: & quânto plenius & sincerius,
 ...; tantò mihi plus placebis, & amplius lucraberis. l. 3. c. 37.
 Legatur etiam ex eodem libello c. 25. lib. 1.

TERTIA DIES

Postquam pœnitens anima se perfectè ad Deum conver-
 ...; & non præterita duntaxat peccata cum sincero do-
 ... & erubescencia detestari, sed futura etiam sollicitè præ-
 ...; merito de medijs ad hunc finem conducenti-
 ... cogitat, inter quæ cum præcipuum ferè sit novissimo-
 ... memoria juxta Siracidis notum testimonium: *in om-
 ... operibus tuis memorare novissima tua, & in æternum
 ... peccabis*: Eccl. 7. rectè post peccatorum consideratio-
 ... meditationes aliquot de Novissimis saltem prioribus
 ...; quæ timorem incutiunt, & ad peccati fugam impel-
 ...; instituantur, nam quarti, nempe æternæ felicitatis
 ...; consideratio, quia ad gaudium & spem ingeneranda tendit,
 ...; rectius ad hebdomadam quartam differtur.

Tertiera: *Statutum est omnibus hominibus semel mori,
 ...; hæc autem judicium. Heu quale!* Hebr. 9.

MEDITATIO I.
DE MORTE SACERDOTIS.

Scopus.
Sollicita ad Mortem Preparatio.

Punctum I.

Confidera I. Quid sit mors, nimirum separatio animi corpore, terminus merendi, extrema vitæ clausula, à qua pendet æterna vel felicitas, vel miseria; nam ut rectè Augustinus dixit ep. 80. ad Hefychium: *In quo quemque venerit suus novissimus dies, in hoc eum comprehendat mortis novissimus dies: quoniam qualis in die isto quisque moritur, talis in die illo judicabitur.* Hinc breviter & bene nemo dixit: *Qualis mors, talis fors.*

Confidera II. Si tantam diligentiam in negotijs, à quibus aut honoris nostri, aut opum omnium, aut ipsius vitæ temporalis conservatio pendet, perficiendis industria ac conatum adhibemus; quantam sollicitudinem curamque nos adhibere deceat in negotio omnium gravissimo, nempe felici morte, à qua æternæ vitæ & felicitatis acquisitio pendet, procuranda.

Confidera III. Quomodo tu hætenus hoc negotium moriendi habueris, aut certè deinceps habere velis. Colloquium

Punctum II.

Confidera I. Quæ potissimum media conducant ad beatam mortem obtinendam. Varia à varijs comendantur, tria præcipuè. Primum est *Humilis & constantis gratiæ hujus petitio*: cum enim hoc donum sit donorum omnium maximum, vel maximè etiam desursum descendens, ideòque à Deo per orationem propriam, aut Sanctorum, præcipuè B. Virginis intercessionem obtineri debet; quæ in finem communiter suadetur ab Ascetis, ut certè in hoc finem quotidie aut etiam quavis horâ preces ad honorem Passionis & mortis Christi, B. Virginis & aliorum Sanctorum persolvantur, secundum medium meritò Bonæ

reparatur: Quia juxta commune adagium *sicut vita, mors* neque mala mors putanda est, teste S. Augustino l. 1. *capit. quam bona vita praecepsit; neque enim facit malam mortem, nisi quod sequitur ipsam mortem.* Hinc & S. David *1. 115. Pretiosam in conspectu Domini mortem Sanctorum* dicit, pretiosam sanè, quia, ut S. Bernard. in epist. quadam *quatur, finis est laborum, victoria consumatio, vita janua, & perfecta securitatis ingressus.* Tertium sunt *Miseri-* cordia & charitatis opera, de quibus non verè minùs, quàm *1. S. Hieronymus dixit: Non memini, me legisse, malà* morte fuisse defunctum, qui libenter opera charitatis exer- *citavit; habet enim multos intercessores, & impossibile est,* multarum preces non exaudiri. Sed & ipse Christus aperte *pronuntiavit: Beati misericordes, quoniam misericordiam* consequentur. Matt. 6.

Confidera II. Quàm efficacia sint hæc motiva ad prædi- *cium finem obtinendum, quàmque multiplici etiam experi-* entia comprobata, uti passim in libris historicis videre est.

Confidera III. An & quomodo tu hæc ea usurpâris, *aut usurpare certè deinceps velis. Colloquium.*

Punctum III.

Confidera I. Quàm copiosa tibi per statum sacerdotalem *ocasio offeratur felicem mortem obtinendi, utpote per* quem & ad frequentiores Deo Sanctis que preces offerendas, *ac Eucharisticum etiã panem (quem qui manducer, vivet* in æternum, teste Christo Jo. 6.) quotidie, si placet, sumen- *dam; & ad vitam cum majori sanctitate transigendam: &* hæc præstantissimum misericordiæ spiritualis genus inde- *bitenter exercendum, vel ipsa statûs suscepti conditio & ob-* ligatio te impellit.

Confidera ergo II. quàm meritò sperare possis, te, si offi- *cio Sacerdotis probè functus fueris, in morte auditurum illa* Apoc. 14. c. verba: *Beati mortui, qui in Domino moriun-* tur: *A modo dicit spiritus, ut requiescant à laboribus suis;* opera enim illorum sequuntur illos. Maximè si multos ex- *anim moribundos ad mortem piè obeundam juveris & ani-* mabis, tunc enim *quã mensurã mensus fueris, eãdem quo-* que tibi remetietur.

Confide

Confidera III. Quàm proinde gaudere ob statum hunc susceptum, atque ut dignè ambules vocatione tua, omnes conatum diligentiamque adhibere debeas. Colloquium

Vide etiam Masenium fol. 147. aut etiam Weyerer fol. 326.

Conclusiones.

I. Ergo *Vigila, quia nescis diem, neque horam* Matt. 25. *Beati servi illi, quos, cùm venerit Dominus, invenerunt vigilantes* Luc. 12.

II. Ergo *Memor esto, quoniam mors non tardat, & testamentum Inferorum, quoniam monstratum est tibi.* Eccl. 12. *Non tardes converti ad Dominum, & ne differas die in diem; subito enim veniet hora illius, & in tempore dicta disperdet te.* cap. 5.

III. Ergo *Ante obitum operare justitiam.* Non desperis à die bono, & particula boni doni non te praeterat. Eccl. 12. ut dicere possis cum S. Paulo 2. Tim. 4. *Bona tamen certavi, fidem servavi, in reliquo reposita est mihi corona gloria, quam reddet mihi Dominus in illa die.* Index.

Legatur etiam ex Thom. Kemp. l. 1. c. 23.

MEDITATIO II.

Pro tertia Die.

Scopus.

Salutaris Judicij extremi Timor.

Punctum I.

Confidera I. Quid sit extremum Judicium, nempe ratio Rationis à Christo ab omnibus & coram omnibus ministris reddenda. Tunc enim verificabitur illud Apoc. 19. *Et vidi thronum magnum candidum, & sedentem super eum, à cuius conspectu fugit terra, & cælum, & locus non est inventus eis.* Et vidi mortuos magnos & pusillos stantes in conspectu throni, & libri aperti sunt, & alius liber scriptus est, qui est vita, & iudicati sunt mortui ex his, quae scripta erant in libro, secundum opera ipsorum.

Considera II. Quam terribile sit hoc iudicium futurum, propter *judicem* ipsum, qui est infallibilis propter scientiam, inflexibilis propter justitiam, inevitabilis propter potentiam: tum propter *personas* presentes, Angelos scilicet & Sanctos assidentes, dæmones accusantes, homines alios habitantes & audientes singula, quæ agentur: tum propter *gloriam* rigorem iudicij, utpote in quo *cuncta, quæ sunt, adducet in iudicium*. Eccles. 12. & etiam de verbo *quod locuti fuerint, homines rationem reddent*. Eccl. 12. tum propter *sententiam* ferendam, quæ erit in omnem eternitatem irrevocabilis.

Considera III. An non meritò dixerit Propheta Joël. c. 2. *Magnus dies Domini, & terribilis valde; & quis sustinebit* illud? an non & tu meritò cum S. Anselmo exclamare de hoc: *O angustia! hinc erunt accusantia peccata, inde irerent iustitia; subtus patens horridum chaos Inferni, deterratus Iudex, intus urens conscientia. Et si iustus vix* existat, peccator sic depressus in quam partem se premet *tristis? ubi latebo? ubi apparebo? latere erit impossibile, apparere intollerabile. Quid dormitas, & animum tepidum digna evomi? qui non expergiscitur, qui non tremis tantum tonitruum, non dormit, sed mortuus est.* Colloquium.

Punctum II.

Considera I. Si iuxta Servatoris sententiam *Omni, cui multum datum est, multum quæretur ab eo; & cui commiserunt multum, plus petent ab eo*. Luc. 12. Quam sententia exigenda sit à Sacerdote, cui Deus non propriam animam, sed alias etiam regendas & salvandas commisit: nam, ut S. Chrysostomus hom. 3. in cap. 1. Act. 1. loquitur, *unius anima perditio tantam habet iacturam, ut nulla ratio possit existimare. Etenim si unius anime salus tanti est, ut ob hanc Filius Dei fieret homo, tantum periret; perditio, cogita, quantam conciliabit penam?* Quod si quis ob hominem in hac vita perditum morte dignus fuerit, quanto magis ille, qui animas perdidit? unde meritò Hieronymus l. 13. in cap. 43. Ezech. dixit: *Grandis dignitas Sacerdotum, sed grandis ruina eorum, si peccent. Latet.* Infruct. VIII.

temur ad ascensum, sed timeamus ad lapsum. Non est tam magis
gaudij excelsa tenuisse, quanti mororis de sublimibus con-
ruisse. Neque enim solum pro nostris delictis, reddimus
rationem, sed pro omnibus, quorum abutimur donis, & tam
quaquam sumus de eorum salute solliciti.

Confidera II. Quam iustum hæc consideratio timore
tibi injicere debeat, ne & tu in tam severa exactione Ratio-
nis succumbas, & tot animarum reus condemneris, si audi-
ris vocem illam: *Redde rationem villicationis tuae*. Luc. 13.
an non cum Job. c. 31, dicturus sis: *Quid faciam, cum in-
revertetur ad judicandum Dominus, & cum interrogaverit
quid respondebo illi?*

Confidera III. Quam merito proin efficere debes,
illa vox: *Surgite mortui venite ad iudicium*: auribus
perinde, ac olim S. Hieronymo constanter insonet, si quis
per eam ad vocationem tuam dignè implendam exortetur.
Colloquium.

Punctum III.

Confidera I. Cum quanta Fiducia & desiderio compo-
turus sit tum in particulari, tum in universali iudicio
sacerdos, qui dignè vocatione sua ambulavit, atque unice
majorem Dei Gloriam, suamque ac proximi salutem propo-
randam incubuit. Au non cum magno suo honore & glo-
rio accedet ad Christum Judicem, dicetque: *Dominus, da
talenta tradidisti mihi* (scilicet naturales & supernaturales
ac gratias) *ecce alia duo* (nempe meam & proximi salu-
tem) *superlucratus sum*: vicissimque audiet: *Euge
bone & fidelis, quia super pauca fuisti fidelis, super multa
constituam, intra in gaudium Domini tui*, Matt. 25.
non cum inexplicabili lætitia audiet eundem Judicem
centem: *Venite benedicti Patris mei, possidete paratum
vobis regnum à constitutione Mundi; esurivi enim, & deditis
mihi manducare &c.* & quidem hæc omnia non carnaliter
tantum, sed multò præstantius, spiritualiter accipiet
per tot annos præstitit? Si ille Sacerdos, qui pauperum
confessiones præ alijs libenter audivit, ab iisdem postea
cælo descendentibus ad idem cælum cum gaudio deducitur
est (ut in spec. exempl. V. Confessio ex. 18. videre est) quæ
co...

magis ab animabus curæ suæ commissis ad Judicium de-
betur ille Sacerdos, qui non confessiones duntaxat earum
sincer exepit, sed alia etiam quàmplurima charitatis o-
peris, & in ipsidem exhibuit?

Considera II. Quàm meritò hæc consideratio sola suffi-
ciat, ut omni cum alacritate industriâque officio tuo
assidere studeas.

Considera III. Quomodo nunc ad hoc Judicium præpa-
ratus fores? & quomodo deinceps præparare te velis. Col-
loquia.

Vide etiam Masenium fol. 465. aut lucem veritatis P. San-
cti. fol. 97.

Conclusiones.

I. Ergo presentis temporis sic age latitiam, ut nunquam
inveniendo sequentis Judicij recedat a memoria. S. Gregor.

II. Ergo S. Augustini sequere consilium & in Tribunal
mentis ascende contra te. Et reum te constitue ante te. Noli
ponere post te, ne Deus te ponat ante se. Si enim nosmet-
ipso judicaremur, non utique judicaremur, ait D. Paulus
1. Cor. 11.

III. Ergo præoccupemus faciem Judicis in Confessione, ut
non tentati noni parentes manum non possumus effugere Judi-
cis per confessionem mundati clementiam experiamur mi-
sericordis. S. Gregor.

Legatur etiam ex lib. de imit. l. 1. c. 24.

CONSIDERATIO PRO III. DIE.

DE ACTIONIBUS AD DEUM PER-
TINENTIBVS.

Punctum I.

Quidquid erga Deum immediatè præstandum est (de hoc
suo enim reflexio fiet in hac consideratione) ad quinque
virtutes revocari potest, nempe ad fidem, spem, charitatem,
religionem, gratitudinem. Itaque ut cognoscas, num tuæ
erga Deum obligationi hætenus satisfeceris.

Examina I. An, quod fidei officium est, universa, quæ
Deus revelavit per se vel Ecclesiam, corde seu cogitatione,
V 2 verbo,

verbo, & opere confessus sis, ideoque vitam supernaturalibus
veritatibus correspondentem duxeris?

II. An per spem supernaturalem speraveris te beatitudinem
aeternam consecuturum, atque ad hunc finem Deum
propter merita Christi te posse, scire, & velle juvare, ac
omnia tam naturalia, quam supernaturalia media largiturum?

III. An per charitatem Deum tam *effectivè* (id est, ga-
dendo summè de ipsius existentia, & optando ardentissimè,
ut ab omnibus rebus conditis magis ac magis quotidie
agnoscatur, & ametur, in qua cognitione & amore ejus
gloria consistit) quam *effectivè* amaveris id est, om-
nias tuas cogitationes, verba, & opera ad purum ejus benefici-
um direxeris, cogitando, loquendo, & agendo ac patienter
quæ, quomodo, & quia ei magis placent.

IV. An per Religionem debitum ei cultum exhiberis,
ideoque exercitia tua spiritualia, puta meditationem, orationem
vocalem, Sacrificium Missæ, Sacramentorum receptionem & administrationem,
lectionem spiritualem, & recollectionem cum debita reverentia & devotio-
ne constantiâque peregeris?

V. An debitas pro acceptis beneficijs gratias per gratitudinem
virtutem suo tempore diligenter egeris?

Punctum II.

Ut autem hunc cultum deinceps Deo tantò promptius
curatiusque exhibeas, plurimum juvabit, si debitam Deo
potentiâ, sapientiâ, & bonitate æstimationem conciperis
deas; si enim Aulici hujus sæculi tam promptè & exactè
perata obsequia præstant Dominis suis terrenis, qui
cum illis quoad naturam conditionis sunt, quoad virtutem
& gratiam verò sæpe deteriores existunt; & præterea
exiguam, incertam, & perituram mercedem offerunt; tunc
tò promptius, exactiusque obsequium præstabitur Deo
firmiter credatur, cum dignitate, sapientiâ, & liberalitate
omnibus hominibus infinities præstare? Si illi tam facile
se reputant, si frequens ijs cum Rege aut Principe suo
& colloquendi facultas & occasio offeratur, sequè
charos & gratiosos esse advertant; quàm beatum se putant
qui Deo multum dilectum & acceptum se esse sperare possunt.

quoties liberit, cum eo colloquendi & conversandi occasionem & licentiam est nactus?

I. Ergo accuratè perpende, quantæ dignitatis & potentia hic Dominus, scilicet *Rex Regum, & Dominus Dominantium*. Apoc. 19. *Qui est terribilis, & magnus vehementer, & mirabilis potentia ipsius*, teste Siracide c. 43. *quæ unus digitus appendit molem terra juxta Isaiam c. 40. de quo prædixit idem Ecclesiasticus c. 43. dixit: Glorificantes Deum; quantumcumque potueritis, supervalebit adhuc, & admirabilis magnificentia ejus. Benedicentes Dominum exaltate illum, quantum potestis, major est enim omni laude.*

II. Pariter sapientiam illius considera, qua solus se ipsum comprehendit, & ideo omnia in se videt & contemplatur: *quam effudit super omnia opera sua*. Eccl. 1. *quæ omnia in numero, pondere, & mensura disposuit*. sap. 11. *quæ numerum stellarum numerat*. pl. 146. quam admirans D. Paulus ad Rom. 11. exclamavit: *O altitudo divitiarum sapientie & scientie Dei! quam incomprehensibilia sunt judicia ejus, & investigabiles viæ ejus!*

III. Bonitatem quoque illius studiosè meditare, tum eam, quam habet in ordine ad se, & cum sanctitate conjunctam ratione cuius meritò dicitur, *nemo bonus nisi solus Deus*. Luc. 11. &, *non est sanctus, ut est Dominus*. 1. Reg. 2. tum eam, quam habet ad alios, & cum liberalitate conjunctam, *quæ mensuram bonam, convertam, & coagitatam, & supereffluentem dabit in sinum nostrum*. Luc. 6. *quæ præmium pro servitio sibi præstito offert infinitum in substantia & duracione. Quæ coronat nos in misericordia & miserationibus*. Mal. 102. *quæ dat omnibus affluenter, & non impropert*. Mat. 1. *quæ postulat pro nobis gemitibus in enarrabilibus*. Rom. 8. *quæ, antequam clamemus, exaudit*. Isa. 65. *quæ manum suam aperit, & omne animal implet benedictione*, Pl. 103.

Punctum III.

Præter hæc motiva, quæ voluntatem excitant ad descriptionem Dei cultum, sequentia etiam media non parùm in actuali servitio præstando juvabunt.

I. Si Deum ubique spectantem & præsentem tibi imaginæris,

neris, & cum S. Apostolo *invisibilem tanquam videns* *scilicet* *ne as*, hebr. 11. hoc enim ipse Deus Abrahamo Gen. 17. commendavit dicens; *Ego Dominus omnipotens, ambula cum me, & esto perfectus.* Certè si magna pars peccatorum tollitur, teste Seneca Ep. 11. si peccaturis testis assistat, facilitate omnia peccata excludet viva Dei præsentis memoria.

II. Si studeas actiones ex puro Dei placendi desiderio amore peragere; sic enim dices cum S. David 1. par. ca. *Totus viribus preparavi impensas domus Domini* (autem vel illam actionem peregi) *non enim homini preparavi sed Deo offertur hæc actio.* Sicque præ illius amore videtur tibi dies & labores tui pauci ac faciles.

III. Si integros famulorum Aulicorum greges tibi oculos sistas, & quanto cum fervore ob vilem mercedem terrenis dominis serviant, attendens, illa olim S. Augustini exprobrata verba dici tibi à Religionis virtute exultantibus potuerunt isti & isti, & tu non poteris? vide proinde hæc media hæcenus usurpaveris, & usurpare deinceps velis.

ME D I T A T I O III.
pro tertia die.

DE PURGATORIO ET INFERNIS

Scopus.

*Odiū Peccati, & zelus Animarum ex gemine hæc
pæna consideratione concepti.*

Punctum I.

Considera I. Quàm gravis sit purgatorij pæna sententia S. Thomæ aliorumque sententiam, tanta nempe, ut omnem pænam, quam homo unquam passus est, aut pati potest, minimamque in illo loco pæna maximas pænas vite longè excedat.

Considera II. Quàm longè gravior sit ipsius Inferni pæna futura; si enim in viridi signo hæc faciunt; in arido fiet; si Deus amicorum culpas tam graviter castigat, quibus pænis inimicorum offensas puniet? Hinc merito locum breviter quispiam descripsit hoc modo; Est locus

quo est *Omnis mali presentia*, quâ pœna sensûs indicatur: *omnis boni absentia*, quâ pœna damni innotuit: & *omnis pena indefinita*: quâ duratio, & tremenda æternitas exprimitur.

Confidera III. Si juxta Salomonem sap. 6. *Potentes patienter tormenta patientur: & fortioribus fortior instat cruciatus*: quàm inexplicabiles pœnas meritò timere debeat Sacerdos, qui summam hâc in vitâ dignitatem potestatemque accepit, si hanc non secundùm voluntatem Dei exercuerit, sed ad propriam libidinem explendam fuerit abusus. Colloquium.

Punctum II.

Confidera I. Quem fructum in ordine ad se ex hac consideratione pœnarum capere debeat Sacerdos, geminum videbit. Primus est, ut peccatorum tam venialium, quàm mortalium gravitatem hinc æstimet, ideòque illa summâ cum diligentia constantiâque devitare studeat; quis enim non omni studio caveret quodcumque peccatum, si sciret, se ex illius pœnatione morbum & graves dolores corporis contrahiturum, quantò magis nunc ergo illa vitaret, si, quantas pœnas ejusdem decernat Deus, accuratius ponderarit? Secundus est, ut malit hâc in vitâ pro admisis peccatis castigari, quàm in alteram puniendam differre; quis enim non obolo libenter solveret, quod alioqui talentis integrisolvere deberet: atque vix obolo comparari possunt omnes pœna & tribulationes hujus vitæ, si cum minima pœna vitæ alterius conferantur; cur ergo non æquissimo animo particulam duntaxat simillimum tribulationum perferas, maximè si perpendas, pro his ipsius etiam cum patientia supportatis præmium, quod in hoc hominis non ascendit, tibi offerri ac promitti?

Confidera II. Quàm pretiosi sint hi fructus, dignique, ut propter eos frequenter vivus in infernum ac purgatorium descendas, ne post mortem eò descendere cogaris.

Confidera III. An & quoties hactenus hæc tormenta meditarus sis, & meditari deinceps velis? an non & tu cum S. Francisco Borgia hunc Prodromum præmissurus sis ad omnia loca, in quibus Adversitas quæpiam te expectat, ut omnem suâ præsentia modestiam tollat? Colloquium.

Punctum III.

Considera I. Quanto opere hæc consideratio conducere non ad propriam duntaxat salutis curam excitandam, sed etiam promovendam zelum accendendum; si enim, dum frater tuus aut propinquus ob delictum aliquod grave captivus detineretur, damnationisque sententiam ad mortem delissimam jam accepisset, nullum non lapidem moveres nec ullis precibus, impensis, ac laboribus, difficultatibus parceres, ut eum ex hoc periculo liberares; quanto magis si perpenderes quemvis peccatorem esse jam damnatum, ac, nisi resipiscat, æternæ damnationi obnoxium, omnem diligentiam adhibiturus esses, ad eundem ex tanto periculo eruendum, maximè cum Christus tale beneficium promiserit perinde se accepturum, ac si ipsum ex inferno aut purgatorio liberasses, atque adeo passurus non sit, ut qui toties eum in peccatoribus ab his flammis liberasti, præservasti in easdem ipse incidas, aut certè non diutius dem te relicturus sit.

Considera II. Quàm familiaris tibi vel hoc etiam esse debeat purgantium aut infernalium flammarum consideratio, ut in meditatione tanta exardescat ignis & zelus animarum, cuiusvis Sacerdoti curam aliorum gerenti tantopere necessarius.

Considera III. An & quomodo hæc hactenus hoc medio sis, aut certè deinceps uti velis ad zelum tuum excitandum & augendum. An non & tibi acerba illa S. Augustini quædam conveniat: *Cadit Asinus, & omnes eum sublevare conantur: clamat porcus, & cum eo reliqui clamare non cessant: clamat inter tormenta Fidelis (aut captivus peccator) non est, qui adjuvet. Ecce vestra inhumanitas! cave ego ne aliquando cum Fratribus Josephi Gen. 42. & tu dicere cogaris? Merito hæc patimur, quia peccavimus in fratre nostro & videntes angustiam animæ illius, dum deprecatur nos, & non audivimus: idcirco venit super nos ista tribulatio.* Colloquium.

Vide etiam Masenium fol. 169. aut Theophilum Westphalum fol. 333.

Conclusiones.

I. Ergo descende in Infernum vivens, ut S. David Pl. 54. narratur, ne, post mortem eò descendere cogaris; non enim nec in gehennam incidere Gehennæ recordatio, S. Chry-
stomo teste.

II. Ergo noli timere eos, qui occidunt Corpus, Animam autem non possunt occidere; sed potius time cum, qui potest & Animam & Corpus perdere in Gehennam. Matt. 10.

III. Ergo ut æterna futura supplicia possis evadere, mala presentia studeas pro DEO æquanimiter tolerare. Thom. Kemp. l. 3. c. 12. Certè si futuras Inferni penas cordialiter suspenderes, credo, quòd libenter laborem & dolorem sustineres, & nihil rigoris formidares. lib. 1. c. 21.

Legatur etiam ex lib. 3. cap. 12.

QUARTA DIES.

HAec die Secunda inchoabitur Hebdomada, quæ ad illuminativam viam pertinet sic dictam, quia circa Vitam Christi, qui est Lux vera illuminans omnes Homines venientes in hunc Mundum, considerandam potissimum occupatur, unde Scopus illius generalis est Imitatio Christi, specialis verò, ut Ipsum in *Abstinendo* (quod Temperantia cum aliis Virtutibus docet) *Patiendo* (ad quod Fortitudo cum aliis Virtutibus connexis juvat) & *Agendo* (prout *Prudentia* & *Aspiratio* cum subjectis Virtutibus dictant) imitemur; hos enim tres Gradus Christus Matt. 16. indicavit, dum dixit: *Si quis vult venire post me, abneget semetipsum, tollat Crucem suam, & sequatur me.* Quia tamen Christus ultimo potissimum Vitæ suæ tempore manifestius Virtutes in *Patiendo* consistentes exercuit, ideo has specialiter quoque examinandas S. Ignatius in his Exercitijs assumpsit, & specialem illis Hebdomadam assignavit; reliquis verò Virtutibus in *Agendo* & *Abstinendo* positis secundam hanc Hebdomadam attribuit, uti mox in progressu patebit.

Tessera.

Qui sequitur me, non ambulat in tenebris. Joas. 3.

V 8

MEDI.